

Oslo kommune

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

postmottak@byr.oslo.kommune.no

15.08.2019

Deres ref.: 201802775-15

Høringsuttalelse – forskrift om tildeling av tilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier i Oslo

Vi viser til høringsbrev datert 20.06.2019, og vil gi våre synspunkter på forslaget til forskrift.

Generelt

Det er prisverdig at Oslo kommune ønsker å medvirke til mer journalistikk om det som skjer i hovedstaden og dermed bidra til en enda mer åpen og opplyst offentlig samtale. Uten tilstedeværende redaktørstyrte og journalistiske medier som stiller spørsmål, forteller hva som skjer og passer på makthaverne, blir samfunnet fattigere og informasjonen til befolkningen dårligere.

Det viktigste Oslo kommune kan gjøre for å bidra til økt journalistisk oppmerksomhet i Oslo og dermed også en sterkere Oslo-offentlighet, er å sikre størst mulig grad av åpenhet og transparens i all kommunal virksomhet. Byrådslederen har tidligere uttalt at Oslo kommune skal være en foregangskommune på åpenhet. Vi utfordrer Oslo kommunes ledelse til å sørge for at målet oppfylles gjennom forpliktende tiltak som sikrer at kommunen går lenger enn lovverkets minimumskrav når det gjelder åpenhet og offentlighet.

Det er grunn til å peke på at en ordning av denne typen på ingen måte vil dekke opp for den journalistiske underdekningen Oslo kommunes innbyggere opplever. Det sier seg selv at det ikke blir mye gravende journalistikk av for eksempel en ½ stilling i en lokalavis i en bydel, eller i Dagsavisen for den del. Derfor er åpenhet og offentlighet viktigere virkemidler enn en tilskuddsordning.

Generelt om tilskuddsordningen

En kommunal tilskuddsordning til journalistiske medier må utformes og håndheves på en måte som sikrer redaksjonell frihet og uavhengighet.

Vi har tidligere påpekt at følgende prinsipper må ligge til grunn for tilskuddsordningen:

- Objektive tildelingskriterier. Et naturlig krav vil være at medier som får tilskudd må forplikte seg på Vær varsom-plakaten og Redaktørplakaten og at det er mulig å klage mediet inn for Pressens Faglige Utvalg.
- Armlengdes avstand. Ordningen må organiseres slik at det er størst mulig avstand mellom dem som yter tilskudd og de som lager journalistikken. Vi vil advare mot at kommunen selv avgjør hvem som skal få tilskudd.
- Bygge på eksisterende prinsipper/stønadordninger – det er naturlig å legge en eventuell kommunal tilskuddsordning tett opp mot mediestøtteordninger som har fungert i Norge til nå.
- Størst mulig grad av plattformnøytralitet.

Vi opplever at forslaget til forskrift er skrevet med tanke på å ivareta disse prinsippene. Likevel er det noen punkter vi vil kommentere.

Kommentarer til forskriftsutkastet

Om § 5 Generelle vilkår

Et naturlig krav må være at medier som får tilskudd faller inn under lov om redaksjonell fridom i media, må forplikte seg på Vær varsom-plakaten og Redaktørplakaten og at det er mulig å klage mediet inn for Pressens Faglige Utvalg. Det betyr at mediet må være tilknyttet Norsk Presseforbund (NP), gjennom en av NPs grunnorganisasjoner. Dette bør tydeliggjøres i c).

Det foreslås at tilskudd kan gis til trykte medier som utkommer minst ti ganger per år, og digitale medier med minst ti ganger årlig «stiller en ny versjon av mediet til rådighet for brukerne som atskiller seg fra tidligere versjoner.» For digitale medier må dynamisk og løpende oppdatering kunne oppfylle frekvenskravet. Krav om «en ny versjon av mediet» bygger på en papirpubliseringslogikk, og er i strid med digitale mediers egenart.

Om § 9 Saksbehandlingen og § 20 Fagutvalg

Det legges opp til at direktør med ansvar for kulturfeltet skal fatte vedtak om tildeling etter en rådgivende innstilling fra et fagutvalg. Vi har tidligere gitt uttrykk for at vi mener tildeling burde vært lagt til Medietilsynet, for å sikre tydelig armlengdes avstand.

Ordningen må uansett organiseres slik at det er størst mulig avstand mellom kommunen som yter tilskudd og de som lager journalistikken. Forslaget om at direktør med ansvar for kulturfeltet skal fatte vedtak flytter beslutningen bort fra politisk ledelse, men det kan ikke være direktørens skjønn som skal være avgjørende. Uavhengigheten kunne med fordel vært styrket ytterligere ved å flytte tildeling helt ut av kommunens organer.

Når det gjelder spørsmål om oppnevning til fagutvalget, så må dette tas opp med den enkelte organisasjon etter at regelverket er endelig utformet.

Om § 11 Vilkår for innvilget tilskudd

Det legges opp til at det kan stilles flere vilkår for tilskuddet i vedtaket enn det som følger av forskriften. Dette strider mot prinsippet om åpne og objektive kriterier, og det kan være uforenlig med redaksjonell frihet og uavhengighet. Vi anbefaler sterkt at dette tas ut av forskriften.

Vennlig hilsen

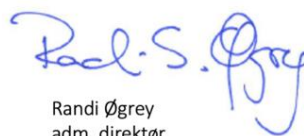
Dag Idar Tryggestad
nestleder
Norsk Journalistlag

Elin Floberghagen
generalsekretær
Norsk Presseforbund

Arne Jensen
generalsekretær
Norsk Redaktørforening

Randi Øgrey
adm. direktør
Mediebedriftenes Landsforening